

Inventarislijst OWP

OnderwijsWerkPlaats

Vraag het de boom zelf maar
58E-3

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Milieuzorg
50P-3

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Kriebel, krabbel, kruip
59C-1

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Werken met Wol
58A-2

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Heksen-diploma A
58B-1

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Papier scheppen
50P-5

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Loepen & Lenzen
27D 1

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Afval de wereld rond
50P-4

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Energie
50S-1

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Bodem van Zuid Limburg
50L-1

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Jop vindt een veer
59R-2

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Veldwerk
50L-2

CNME
Steenganger 128
6217 KN Maastricht
Tel. 043 - 3210641
Fax 043 - 3211707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

januari 2012

DE ONDERWIJSWERKPLAATS

Velen hebben reeds gebruik gemaakt van de talloze mogelijkheden die deze "materialenbank" biedt. Op het gebied van natuur- en milieu-educatie zijn hier bijna ongekende mogelijkheden. Zo kunt u hier gratis boeken, posters, videobanden, diaserie's, losse materialen en zelfs complete leskisten lenen. Slechts voor een paar leskisten of lespakketten moet u een kleine vergoeding betalen. Ook is het mogelijk om allerlei lesbrieven, artikelen en lesmateriaal te kopiëren. In principe worden de leskisten en andere materialen voor maximaal 3 weken uitgeleend. Boeken kunt u langer lenen. Tijdens de openingstijden is er altijd iemand aanwezig om u deskundig met raad en daad bij te staan.

In de afgelopen jaren is gebleken dat u de benodigde materialen het beste vooraf kunt reserveren. Dit kan uiteraard telefonisch gebeuren. Het doorkiesnummer van de OWP is 043 - 350 17 41

Reserveren kan ook via onze website: www.cnme.nl. Via de link in de materialenlijst kunt u uw gegevens en de gewenste uitleenperiode invullen. U ontvangt vervolgens van ons een bevestiging van uw reservering. Om teleurstellingen te voorkomen raden wij U aan om **alleen tijdens de openingstijden** de Onderwijswerkplaats te bezoeken of te bellen. Er bestaat een grote kans dat op andere tijden niemand aanwezig is om u te helpen.

OPENINGSTIJDEN ONDERWIJSWERKPLAATS

**Dinsdag t/m donderdag
14.00 uur tot 16.45 uur**

Tijdens schoolvakanties gelden deze openingstijden niet
U kunt dan alleen terecht na telefonische afspraak

Naast de uitleenmogelijkheden in de Onderwijswerkplaats,
kunt u ook dieren zoals konijnen en cavia's lenen van
Boerderij Daalhoeve

Onderwijswerkplaats

Statensingel 138
6217 KH Maastricht
Tel. : 043 – 350 17 41
Tel. CNME: 043 - 321 99 41
Fax: 043 – 325 17 07
E-mail: owp@cnme.nl

Boerderij Daalhoeve

Romeinsebaan 200
6215 SK Maastricht
Tel: 043 - 3 47 47 86
E-mail: boerderij@cnme.nl

Natuurtuinen Jekerdal,

Drabbelstraat 7
6212 XL Maastricht
Tel: 043-321 52 27
E-mail: info@cnme.nl

WWW.CNME.NL

INHOUDSOPGAVE

Overzicht onderwerpen en codes	1
Leskisten, lesdozen en lespakketten	2
Lesbrieven	13
CD-Roms / DVD's	14
Posters	15
Lesmaterialen	16

OVERZICHT ONDERWERPEN EN CODES VAN BOEKEN EN MATERIALEN

De onderwijswerkplaats beschikt over een uitgebreide bibliotheek op natuur- en milieu-educatief gebied. De boeken zijn gerangschikt op onderwerp door middel van codes. Deze codes gelden voor alle soorten materialen: leskisten, boeken, lesbrieven, cd-rom's en posters.

00 A	naslagwerken	59 C	ongewervelde dieren
37 A	onderwijs algemeen	59 K	insecten algemeen
37 B	natuureducatie algemeen	59 M	gewervelde dieren algemeen
37 C	nme-praktijk: wandelen, doen	59 P	amfibieën en reptielen
50 A	natuur/landschap alg./natuurbeheer	59 R	vogels
50 E	natuur/zee, strand, kust	59 S	zoogdieren
50 L	natuur / landschap Limburg	59 T	huisdieren
50 P, R	milieubeheer / ecologie	62 A	drinkwater
50 S	energie	63 A	tuinen / tuinieren algemeen
52 B	jaargetijden	63 B	school- en kindertuinen
52 C	weer / klimaat	63 C	moestuin / groenten
55 A	geologie algemeen	63 D	siertuinen en planten
55 L	geologie Limburg	63 E	kamerplanten en verzorging
55 S	stenen / mineralen	63 F	bijenteelt
56 A	paleontologie / fossielen	63 G	voeding / bakker
57 A	biologie algemeen	63 H	zuivel
57 B	biologie plant en dier	63 K	aquaria en terraria
57 C	biologie plant, dier / water / moeras	63 R	veeteelt
57 D	biologie mens	63 S	boerderij algemeen
58 A	planten algemeen	63 T	kinderboerderij
58 B	wilde planten / kruiden / wegberm	67 A	plantaardige en dierlijke grondstoffen
58 C	paddestoelen	91 A	aardrijkskunde
58 E	bomen / struiken	93 A	geschiedenis / prehistorie tot heden
59 A	dieren algemeen	93 B	oude ambachten
59 B	diergedrag	93 C	archeologie

LESKISTEN, LESDOZEN EN MATERIALENPAKKETTEN

In een leskist, lesdoos of materialenpakket zijn allerlei ideeën en materialen bij elkaar gebracht m.b.t. een bepaald thema. Als U een leskist, doos of pakket leent, heeft U dus meteen alle benodigde spullen voor een bepaalde les of voor een project bij elkaar.

37 B- 1 LOEPEN EN LENZEN (kist)

groep
6,7,8

Bij lessen in het veld of op schoolkampen krijgen kinderen vaak onderzoeksmaterialen zoals loepjes, binoculaires en verrekijkers voor het eerst in handen. Dan is er vaak te weinig tijd om eens rustig te experimenteren, gericht met de techniek bezig te zijn en de eigenschappen van het materiaal te leren kennen. Ook de zorg voor het materiaal schiet er nog wel eens bij in: het uitpakken, hanteren, schoonmaken en opbergen.

Dit is een leskist voor kinderen vanaf groep 6 (maar zeker ook voor groep 7 en 8) van de basisschool waarin dit soort vaardigheden uitgebreid geoefend en toegepast kunnen worden. Als kinderen (en trouwens ook volwassenen) goed met deze optische instrumenten leren omgaan, gaat er een wereld voor ze open. Zorgvuldig waarnemen is een voorwaarde voor verwondering, ontdekken en het krijgen van inzicht in allerlei processen. Bovendien hebben de kinderen veel plezier en zijn gemotiveerd om dingen te onderzoeken.

In de leskist zijn twee lessen, die ieder ongeveer één dagdeel in beslag nemen, helemaal uitgewerkt. De eerste les gaat over vangen, fixeren, bekijken en vrijlaten. In de tweede les gaan kinderen vooral experimenteren met licht en lenzen en vind je leuke proefjes over gezichtsbedrog.

37 C- 1 SCHOOLOMGEVINGSPEL

groep
1 t/m 6

Lesdoos voor onder- en middenbouw met allerlei leuke opdrachtjes die kinderen in elke schoolomgeving kunnen uitvoeren. Een soort vervolg op het Vier-Seizoenenspel (52 B- 4) van Marja Roozen.

37 C- 2 ZORGEN VOOR DE NATUUR (doos)

groep
1 t/m 8

Een totaalprogramma voor groep 1 t/m 8. Het biedt leerlingen de mogelijkheid om vanuit hun eigen betrokkenheid concreet voor de natuur te gaan zorgen. Ze leren voor planten en dieren zorgen, voorzieningen voor (wilde) dieren maken en in de bovenbouw gaan leerlingen helpen bij het onderhoud van een klein natuurgebied. Waardenvorming is een integraal onderdeel van het programma; zo helpt dit programma bij het vervullen van de zogeheten pedagogische opdracht.

37 C - 3 NATUURSPEURSPEL, onderbouw bos

groep
5,6

Kinderen leren op een speelse manier de veelzijdigheid van het bos als biotoop ervaren. Het spel geeft eenvoudige informatie over het bos en zijn bewoners. Geschikt voor kinderen uit groep 5 en 6 van de basisschool.

37 C - 4 NATUURSPEURSPEL, bovenbouw bos

groep
7,8

Kinderen leren op een speelse manier de veelzijdigheid van het bos als biotoop ervaren. Het spel geeft eenvoudige informatie over het bos en zijn bewoners. Geschikt voor kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool.

37 C - 5 NATUURSPEURSPEL, onderbouw akker & weiland

groep
5,6

Kinderen leren op een speelse manier de veelzijdigheid van de akker en het weiland als biotoop ervaren. Het spel geeft eenvoudige informatie over de akker en het weiland. Geschikt voor kinderen uit groep 5 en 6 van de basisschool.

37 C - 6 NATUURSPEURSPEL, bovenbouw akker & weiland

groep
7,8

Kinderen leren op een speelse manier de veelzijdigheid van de akker en het weiland als biotoop ervaren. Het spel geeft eenvoudige informatie over de akker en het weiland. Geschikt voor kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool.

37 C - 7 NATUURSPEURSPEL, onderbouw voedselkringloopspel

groep
4 t/m 6

Kinderen leren op een speelse manier dat planten en dieren met elkaar te maken hebben en afhankelijk van elkaar zijn. Geschikt voor kinderen uit groep 4 t/m 6 van de basisschool.

37 C - 8 NATUURSPEURSPEL, bovenbouw natuuractiespel

groep
7,8

Kinderen leren op een speelse manier door het uitvoeren van denkopdrachten wetenswaardigheden over de natuur. Kinderen verdienen actie-euro's die ze aan het eind van het spel kunnen besteden aan één of meer natuurbeschermingsprojecten. Geschikt voor kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool.

37 C – 9 NATUURSCHATTEN, Natuurbeleving voor ouderen

ouderen

Deze kist biedt een schat aan ervaringen en sensaties. Door verhalen te vertellen, plaatjes te kijken, te luisteren, te voelen en te ruiken wordt de herinnering actief gestimuleerd en gaat er als vanzelf een groene, natuurlijke wereld open. Deze kist is speciaal gericht op mensen in zorginstellingen. Een geestprikkelende kist waarbij de zintuigen actief worden aangesproken.

37 C-10 SPEELKAR. Te betalen €100,-- waarvan €50,-- borg. Beperkte uitleenduur in overleg.

alle leeftijden

50 L- 1 BODEM VAN ZUID-LIMBURG

groep
7,8

Leskist voor de bovenbouw, met uitgebreide achtergrondinformatie en allerlei onderzoekjes over de opbouw van de Limburgse bodem.

Zelf zorgen voor: brokken mergel

50 L- 2 VELDWERK IN LIMBURGS HEUVELLAND

groep
7,8

Leskist voor groep 7 en 8 van de basisschool. Kinderen gaan o.l.v. hun leerkracht op ontdekkingstocht door het Limburgse landschap. De nadruk binnen dit project ligt vooral op het praktische veldwerk. *Apart reserveren: grondboor met goot*

50 P-1 PAPIER SCHEPPEN (klein pakket)

groep
4 t/m 8

Dit pakket bevat alle materialen die u nodig hebt om in de klas zelf papier te maken. U dient alleen zelf voor de ruwe grondstof te zorgen: papier. Dit pakket (met 6 schepraampjes) is geschikt voor kleine groepen.

50 P- 2 AFVAL SCHEIDEN

groep
1 t/m 8

Educatief materiaal voor lessen over afval scheiden thuis en op school, hergebruik en restafval. Oprolbaar scherm waar foto's op gehangen kunnen worden.

50 P- 3 MILIEUZORG OP SCHOOL

groep
1 t/m 8

onderbouw
voortgezet
onderwijs

Leskist voor alle groepen van de basisschool en onderbouw voortgezet onderwijs. In deze kist vindt u de materialen die u nodig heeft als u gaat werken met één van de themaboekjes "milieuzorg". De volgende thema's worden behandeld: milieuzorg in relatie tot de buurt, afval, klein chemisch afval, groente- fruit- en tuinafval, water, energie en verpakking. Als "extraatje" mogen de kinderen werken met een ontdekdoos "Plastic". Voor onderwijsgevendend is dit een voorbeeld van het fenomeen ontdekdozen. In deze kist is ook de "kleuter-milieukoffer" opgenomen. U moet zelf zorgen voor enkele materialen die bij de proefjes nodig zijn (zie inhoudsopgave leskist).

50 P- 4 AFVAL DE WERELD ROND, DE WERELD ROND AFVAL

groep
6,7,8

In deze kist is een aantal materialen en suggesties voor de midden- en bovenbouw gebundeld om natuur- en milieueducatie en ontwikkelingseducatie in samenhang te behandelen. Zo vindt u in deze leskist speelgoed uit de derde wereld (gemaakt van afval) en een video over dit onderwerp. Verder behandelt de kist een aantal productie-processen rondom de grondstoffen katoen, rubber en bauxiet. U kunt de kinderen zelfs echte instrumenten laten maken zoals dat ook in de derde wereld gebeurt.

50 P- 5 PAPIER SCHEPPEN (groot pakket)

groep
4 t/m 8

Dit pakket bevat alle materialen die u nodig hebt om in de klas zelf papier te maken. U dient alleen zelf voor de ruwe grondstof te zorgen: papier. Dit pakket is geschikt voor grote groepen.

50 P- 6 DE OUDE-SCHOENEN-KIST

groep
1 t/m 8

Een kleine kist voor alle groepen van de basisschool. De bedoeling van deze kist is om praktische ondersteuning te geven bij het opzetten van een inzamelingsactie van oude schoenen. Ook zonder deze actie is deze kist goed te gebruiken. U vindt er allerlei materialen als: losse onderdelen van een schoen, een diaserie over de productie van schoenen en een cassettebandje met een schoenenlied. Uiteraard hebben de samenstellers ook gedacht aan een aparte klapper met lesideeën (die zich uitstrekken over alle vakgebieden).

50 P- 7 PAPIERLALA (doos)

groep
6,7,8

Een verrassend lesproject voor de midden- en bovenbouw over het meest gebruikte materiaal op school. Het project wil bijdragen tot een juist inzicht in het gebruik van de grondstoffen voor de productie van papier en karton en de invloed daarvan op de leefomgeving. Enkele opdrachten zijn ook goed te gebruiken voor de onderbouw.

50 P- 8 KAUWGOM LESPAKKET (doos)

onderbouw
voortgezet
onderwijs

Lespakket voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs

50P- 9 ZWERFAFVAL: MOOI NIET! (doos)

groepen 1,2
3,4 5,6 en 7,8

Lespakket voor basisonderwijs over het voorkomen van zwerfafval.

50 S- 1 ENERGIE (twee kisten)

groep
7,8

Met behulp van deze leskist leren scholieren in minimaal 3 lessen van alles over het onderwerp duurzame energie en energiebesparing. In de lessen komen zowel de theorie als de praktijk aan bod. De inhoud van de kist bestaat onder andere uit een video en verschillende soorten proefjes waarmee groepjes leerlingen hun eigen energieervaringen op kunnen doen.

52 B- 1 / 52 B- 2 HERFST

groep
1 t/m 8

Leskisten voor alle groepen van de basisschool. U vindt er diverse ideeën over wat er zoal met herfstmateriaal gedaan kan worden. Natuurlijk is de nodige achtergrondinformatie niet vergeten. De videoband "Herfst, herfst" kunt U er apart bij lenen. Desgewenst zelf zorgen voor vruchten en zaden als voorbeelden bij het onderwerp 'zaadverspreiding'.
Eventueel apart reserveren: kookplaatje en jamketel.

52B- 3 IK RAAK DE AARDE ... DE AARDE RAAKT MIJ

groep
1 t/m 4

Op een andere manier met het thema "Herfst" omgaan. Dat is in het kort het verhaal achter deze leskist voor kinderen uit groep 1 t/m 4. Het project

bestaat uit 4 uitgewerkte lessen, een beeld-verhaal op dia of CD-ROM en een "tot-ziens-blad". Kinderen worden op een speelse manier vertrouwd gemaakt met het kringloopprincipe. In het kort gezegd is de centrale boodschap in dit project: wij zijn een deel van de aarde en de aarde is een deel van ons. Het is onze taak om daar zorgvuldig mee om te gaan. Het project probeert altijd positief en praktisch relevant te zijn zodat kinderen ook zelf een bijdrage kunnen leveren aan het verzorgen van hun omgeving (binnen het project wordt ook een handelingsperspectief geboden). Daarom worden er bij alle lessen suggesties gegeven om zelf iets te doen of te maken.

52 B- 4 VIER-SEIZOENENSPEL

groep
1,2

Doos met 144 verschillende opdrachten die kleuters uitnodigen om intensief te kijken naar de dingen in hun directe omgeving. En dan blijkt al gauw dat die schoolomgeving heel bijzonder is: in een grauwe stoeptegels zitten kleine gekleurde steentjes, in het gras groeien ineens niet alleen maar grassprietjes, en die spinnetjes bij de regenpijp hadden ze anders ook nooit ontdekt. Deze lesdoos is een aanvulling op het 4-seizoenenboek van Marja Roozen.

52 B- 5 HERFSTGEHEIMEN

groep
5,6

Leskist voor groep 5 en 6 van de basisschool over geheimzinnige gebeurtenissen in de herfst. In de kist zitten proefjes over compost en kleine diertjes, temperatuur, wind, kompas, zetmeelproefjes met aardappel en uien, isolatieproefjes, ideeën voor een beestenburcht, appelmoes maken, voerregels voor vogels, elektrospellen met kaarten over vogels, zoogdieren en kleine diertjes in de herfst, sorteeroefeningen met knaagsporen aan hazelnoten en het 'Noot-Gevallen-Spel'. Alles is per les overzichtelijk op kleur opgeborgen.

In de kist zitten 6 lesvoorstellen, die ook elk afzonderlijk te gebruiken zijn:

Les 1: kleine beestjes en schimmels ruimen natuurafval op

Les 2: Het weer geeft signalen voor de naderende winter

Les 3: Planten op de winter voorbereid - bollen en knollen

Les 4: Dieren op de winter voorbereid

Les 5: mensen op de winter voorbereid

Les 6: Het is maar goed dat bomen zoveel zaden maken

52 B- 6 WINTERACTIVITEITEN

groep
1 t/m 8

Leskist voor alle groepen van het basisonderwijs voor activiteiten in verband met planten en dieren in de winter. Zo kan men een winterwandeling maken door het Savelsbos, voeder voor vogels maken, nestkastjes timmeren, gipsafdrukken maken van sporen van diverse dieren. Om vetbollen en pindaslingers te maken, moet u zelf zorgen voor voldoende hard frituurvet, zaden en ongebrande pinda's.

52 C- 1 HET WEER

groep
1 t/m 8

Leskist voor alle groepen van de basisschool met allerlei proefjes over en met het weer. Tevens suggesties, voorbeelden en tekeningen om zelf weerinstrumenten te maken. Apart meenemen: weerbord

55 A- 1 EEN STEEN VERTELT

groep
7,8

Een leskist voor de bovenbouw van de basisschool. Stenen zijn niet saai; je kunt er juist een heleboel leuke dingen aan ontdekken. Stenen maken tijdens hun bestaan ook vaak allerlei veranderingen mee. Aan de hand van een zestal opdrachten wordt dit de kinderen duidelijk gemaakt.

55 A- 2 LESDOOS BODEM

groep
1 t/m 4

Deze lesdoos is ontwikkeld door het CEVNO voor onder- en bovenbouw. Naast een handleiding, met lessuggesties voor de jongste kinderen, bevat de doos, voor de bovenbouw, een diaserie, 22 opdrachtkaarten, werkbladen en enkele benodigde materialen die op de opdrachtkaarten vermeld staan.

55 A-3 STENENKISTJE

groep
7,8

Een klein kistje met 13 verschillende soorten stenen die vooral in het Maasdal voorkomen. Aan de hand van een zoekkaart (in kleur) wordt informatie over de verschillende gesteenten gegeven. Het kistje is gemaakt door de Stichting ARK.

57 C- 4 PAKKET WATERDIERTJES PRACTICUM

(2 kratjes en grote losse materialen)

groep
7,8

Met deze materialen heeft u een compleet veldwerkpakket tot uw beschikking waarmee u op locatie zeer goed uit de voeten komt als u en uw klas waterdiermpjes willen gaan bekijken. Enkele materialen in dit pakket zijn: werktafels (behangtafels), visnetjes, emmertjes, lepels, pipetjes, binoculairs, loepjes enz. Dit pakket is bestemd voor de bovenbouw van de basisschool en het v.o.

57 C-5 KISTJE KLEINE WEERD

groep
7,8

Klein kistje met 8 verrekijkers en zoekkaarten om in het natuurgebied de Kleine Weerd op ontdekkingstocht te kunnen gaan. Bestemd voor de bovenbouw.

Eventueel losse materialen apart reserveren (zie bij lesmaterialen).

Los meenemen: boekjes met opdrachten

57 C- 6 MATERIALEN VOOR VELDWERK LANGS DE GRENSMAAS

(4 kleine kistjes)

groep
7,8

Met dit materialenpakket kunnen kinderen natuurgebieden langs de grensmaas onderzoeken op de aanwezigheid van planten, vogels, grote grazers, kleine diertjes op het land en in het water, enzovoorts. Als u de

materialenkistjes uitpakt, beschikt u over een compleet veldlaboratorium. Bestemd voor de bovenbouw van het basisonderwijs.
Eventueel apart reserveren: stenenkistje 55 A- 3

57 C- 7 VELDWERK

basisvorming
voortgezet
onderwijs

Veldwerkmateriaal voor groepen van de basisvorming in het VO. In 4 handige rugzakjes verpakt zit allerlei veldwerkmateriaal voor proefjes / onderzoek langs de Maas (en haar zijrivieren). Kinderen kunnen deze onderzoekjes zelfstandig uitvoeren. Er zijn tevens een boekje met fietstochten en 4 stafkaarten opgenomen. De onderzoekjes omvatten o.a.: zuurgraad van water bepalen, vogels kijken, waterkwaliteitonderzoek aan de hand van waterbeestjes, kleur van het water, etc.

57 C- 8 VELDWERK GEULDAL

(5 grote rugzakken, 2 kistjes)

voortgezet
onderwijs

Veldwerkmateriaal voor het voortgezet onderwijs dat in het Geuldal op onderzoek uit gaat. De 5 onderwerpen die worden behandeld zijn: bodem, water, flora, fauna en grote grazers. *Los meenemen: grondboor + goot*
Let op: uitleentermijn is 4 weken; kosten € 45,- per school

57 D- 1 KIJK, DAT BEN IK

groep
1 t/m 8

Een leskist voor alle groepen van de basisschool. Kinderen kunnen aan de hand van een aantal doe-opdrachten hun eigen lichaam ontdekken. U moet zelf zorgen voor een lappenpop.

57 D- 5 SPIEGELTJE SPIEGELTJE ....

groep
1 t/m 8

Een leskist voor alle groepen van het basisonderwijs waarmee kinderen zelf op een milieuvriendelijke manier cosmetica kunnen maken. Alle benodigdheden mogen gebruikt worden; wij vragen voor deze leskist wel een bijdrage van €5,50 om de materialen die gebruikt worden ook weer aan te vullen.

58 A- 2 WERKEN MET WOL (kleine kist)

groep
3 t/m 6

Leskistje over schapen en wol, vooral voor groep 3 t/m 6 maar ook bruikbaar voor andere groepen. Na een bezoek aan de schaapskooi Mergelland, gaan de kinderen aan de slag met ruwe wol, waarvoor ze ook zelf het benodigde gereedschap kunnen maken aan de hand van voorbeelden.
Los meenemen: spinnewiel.
Eventueel apart reserveren: kaardemolen.

58 B- 1 HEKSENDIPLOMA - A (kist)

groep
4 t/m 8

Zonder planten zijn we niets!

Planten voeden ons (of de dieren waarvan wij eten), ze leveren ons energie en kunnen ons genezen of juist heel ziek maken. Ze kunnen zelfs onze geest beïnvloeden met allerlei hallucinerende stoffen.

Heksen kenden de macht van de planten. Ze werden vroeger gevreesd vanwege hun plantenkennis want deze kennis kon ten goede of ten kwade gebruikt worden. Als er iets onverklaarbaars gebeurde, werd er al gauw met een scheef oog naar zo'n "heks" gekeken!

In de leskist Heksendiploma-A wordt op een spannende en ontdekkende manier ingegaan op allerlei, vaak onbekende kanten van planten.

In **5** lessen wordt bekeken:

- wat je als heks hoort te weten, over geloof, bijgeloof en enge Latijnse spreuken,
- welke top 10 aan wilde planten in de schooltuin kan staan (ontdek / werkkaarten),
- waar een heks haar planten moet zoeken (geheime opdrachten in een natuurterrein),
- hoe de kruiden verwerkt worden (tot soep, zeep, parfum, thee en verf) in een heksenkookles.

Tot slot wordt een heus **heksenexamen** afgenomen (met een heksen leftest). Wanneer vóór dit project gepolst wordt hoe de interesse en kennis van de leerlingen is met betrekking tot wilde planten, kan dit examen bijdragen tot de evaluatie. Natuurlijk hoort een tentoonstelling, toneelstuk en een heksenfeest (in heksenkring) tot de mogelijkheden.

(Los meenemen: grondboor + goot, heksenbezem)

58 B- 2 HEKSENDIPLOMA-A: LES 1 EN 2 (kistje)

groep
4 t/m 8

Eerste module van de leskist HEKSENDIPLOMA A. Planten toptien, geheime kracht van planten

58 B- 3 HEKSENDIPLOMA-A: LES 3 (kistje)

groep
4 t/m 8

Tweede module van de leskist HEKSENDIPLOMA A. Planten zoeken in stadsnatuurgebied

Los meenemen: grondboor + goot, rode kwadrant

58 B- 4 HEKSENDIPLOMA-A: LES 4 (kistje)

groep
4 t/m 8

Derde module van de leskist HEKSENDIPLOMA A. De heksenkeuken: soep, thee, parfum, zeep, verf

58 E- 1 BOMEN

groep
1 t/m 8

Kist met veel praktische opdrachten betreffende bomen, voor alle groepen van de basisschool.

58 E- 3 VRAAG HET DE BOOM ZELF MAAR (1)

groep
7,8

Een kist voor de bovenbouw met allerlei opdrachten en onderzoekjes rondom bomen en takken. Voor wie durft is er ook een bosexcursie opgenomen. Een ideale kist om kinderen voor te bereiden op boomplantdag.

58 E- 4 VRAAG HET DE BOOM ZELF MAAR (2)

groep
7,8

Klein, minder uitgebreid kistje voor het geval kist 58 E- 3 bezet is!

59 A- 2 IEDERE DAG DIERENDAG

groep
1 t/m 8

Een door de Dierenbescherming uitgebrachte kleine leskoffer voor alle groepen van de basisschool. Door dit lesmateriaal te gebruiken op school, kunt u als leerkracht er ook een steentje toe bijdragen dat in de toekomst de dieren een dierwaardiger bestaan zullen hebben.

59 A-3 HET LEVEN VAN DIEREN IN DE NACHT

groep
7,8

Een lesdoos met een project voor kinderen van 10 tot 12 jaar. Het project behandelt 'het leven van dieren in de nacht' in meerdere leergebieden: lichamelijke opvoeding, muzische vorming, Nederlands, wereldoriëntatie en wiskunde. In de doos zit een aantal knipplaten, die bedoeld zijn als voorbeeld en niet echt gebruikt mogen worden.

59 C- 1 KRIEBEL-KRABBEL-KRUIP KIST

groep
1 t/m 8

Leskist voor alle groepen van het basisonderwijs over kleine diertjes. In deze kist vindt u verschillende klappers, voor de verschillende niveaus, met opdrachten en lesbrieven. Samen met de materialen uit de kist kunt u deze gebruiken om kleine diertjes te vangen en observeren. Wie heeft al eens gezien hoe een slak kruipt met slechts één voet, of wormen in een "wormenhotel" te logeren gehad? Met deze kist is het allemaal mogelijk!

59 K- 1 BIJEN

groep
5 t/m 8

Deze leskist is te gebruiken vanaf groep 5 van de basisschool. Het werk van de imker kan gedemonstreerd worden met behulp van materialen uit deze leskist. Verder komt uiteraard het leven van de honingbij uitgebreid aan bod. Desgewenst apart lenen: wespennest, bijenkorf of -kast

59 K- 2 MIERENNEST

groep
5 t/m 8

Met deze doos kunnen kinderen zelf een mierennest maken en vervolgens allerlei fantastische waarnemingen doen.

59 R- 1 BRAAKBALLEN PLUIZEN

groep
6,7,8

- Leerlingen kunnen inheense muizensoorten herkennen en op naam brengen met behulp van een zoekblad.
- Leerlingen kunnen toelichten hoe dieren zijn aangepast aan hun biotoop en welke rol ze daarin vervullen.

- Leerlingen kunnen aan de hand van concrete voorbeelden toelichten dat organismen van elkaar afhankelijk kunnen zijn op het gebied van voedsel.
- Leerlingen bekend maken met de inheemse muizensoorten en uilensoorten.
- Leerlingen bekend maken met natuurbehoud en natuurbescherming.
- De natuur is dichterbij dan je denkt! Leerlingen horen hoe ze zelf aan de slag kunnen met braakballen en andere activiteiten met betrekking tot natuur in hun omgeving.

De pluisles is bedoeld voor groep 6, 7 en 8 van het basisonderwijs en voor de onderbouw van het voorgezet onderwijs

59 R-2 JOP VINDT EEN VEER

groep
1,2,3

Leskist voor groep 1, 2 en 3 van de basisschool en gaat over vogels in de eigen omgeving. Dit thema wordt geïntroduceerd aan de hand van een verhaal over Jop die in de tuin van de buurvrouw een veertje vindt. In de leskist zijn allerlei materialen te vinden zoals een echt vogelnestje met eieren, zandstempels om pootafdrukken te maken, memoriespel, boeken, vogelknuffels met geluiden en CD.

59 S- 1 KNAAGDIEREN

groep
7,8

Leskist voor de bovenbouw, waarin o.a. de cavia, het konijn, de muis, de rat en de hamster aan bod komen. Op de kinderboerderij kunt U een van deze dieren lenen. Eventueel kunt u met uw klas uilenbraakballen uitpluizen.

59 S- 2 MUIZENKIST

groep
5 t/m 8

Materialenkistje om te onderzoeken welke muizensoorten er in de omgeving leven. Geschikt vanaf de middenbouw.

62 A- 1 LESDOOS WATER

groep
1 t/m 8

Deze doos bevat een aantal lessuggesties voor groep 1 t/m 4 en opdrachtkaarten met werkbladen voor groep 5 t/m 8. Doel is dat de kinderen zich bewust worden dat water belangrijk is. Er wordt ingegaan op de rol die kinderen zelf hebben in het gebruik en de vervuiling van water. Voor de jongsten gebruikt men hiervoor o.a. een diaserie over water. Oudere kinderen kunnen alleen of in groepjes met de kaarten en de bijbehorende werkbladen aan de slag.

62 A- 2 WATER OM TE LEVEN

groep
1 t/m 8

Een uitgave van de VEWIN i.s.m. het NIAM voor alle groepen van de basisschool. Dit pakket bestaat uit een kleurplaat voor de kleuters en 3 lesdozen:

Voor groep 3 en 4: Humpie heeft dorst; bestaande uit een leesboekje, puzzelkaarten en een docentenhandleiding.

Voor groep 5 en 6: De avonturen van Bas Bever; bestaande uit een videoband, een poster, werkbladen en een docentenhandleiding.

Voor groep 7 en 8: Wedden om water; bestaande uit een videoband, werkbladen over water in Nederland en in de Derde Wereld en twee docentenhandleidingen.

De rode draad door het hele pakket is: Gebruik minder water, voor een beter milieu. Vanzelfsprekend komen ook de vervuiling van drinkwaterbronnen, productie, distributie en transport van drinkwater aan de orde.

62 A- 3 WATER OVERBRUGT WERELDWIJD

groep
1 t/m 8

Lesdoos aangeboden door de VWN (Vereniging voor Waterleidingbelangen) voor alle groepen van de basisschool. Het gaat in dit lespakket om de vergelijking tussen de drinkwatervoorziening in Nederland en de ontwikkelingslanden.

62 A- 4 WATERKRINGLOOP

groep
7,8

Leskist voor de bovenbouw primair onderwijs waarbij kinderen inzicht krijgen in de waterkringloop. In deze kist materiaal voor 3 lessen met proefjes en opdrachten en een waterkringloopspel.

63 G- 1 SMAAKLESSEN

groep
1 t/m 8

Leskist voor alle groepen van het basisonderwijs waarbij het beleven van voedsel centraal staat. Kinderen leren aan de hand van deze lessen bewuste beslissingen te nemen over hetgeen ze eten. Deze kist staat bij ons ter inzage en kan door alle scholen in Nederland gratis worden aangevraagd via de website www.smaaklessen.nl.

63 G- 2 VAN GRAAN TOT BROOD

groep
1 t/m 8

Leskist voor alle groepen van de basisschool, om met kinderen het hele proces van graankorrel tot koekjes, c.q. brood te volgen. Zelf zorgen voor de ingrediënten en een oven. Eventueel apart reserveren: graanmolen.

63 G- 3 ZUIVEL

groep
1 t/m 8

Leskist voor alle groepen van het basisonderwijs. Er kan kaas, boter en karnemelk gemaakt worden. U hoeft alleen maar voor melk en karnemelk te zorgen. *Los meenemen: kaaspers en stremsel (uit de koelkast)*

93 A- 1 PREHISTORIE

groep
7,8

Leskist voor de bovenbouw over de leefwijze en achtergronden van de mens in de prehistorie. Zo kan men o.a. vuursteen bewerken, graan malen, zelf verf maken en kruidenthee zetten. Om verf te maken, moet u zelf zorgen voor één rauw ei.

93 A- 2 BANDKERAMIEKERS

groep
7,8

Leskist voor de bovenbouw, waarin enkele facetten van het leven van de eerste boeren in Limburg belicht worden. Een aantal technieken kan door de kinderen geoefend worden.

93 A - 3 EXPEDITIEKIST VUURSTEENMIJN

groep
6,7,8

Leskist van het Limburgs Museum in Venlo over de prehistorische vuursteenmijn in het Savelsbos en de mensen in het Stenen Tijdperk. Met deze kist kan op school een project worden uitgewerkt in 3 lessen, liefst gecombineerd met een bezoek aan de vuursteenmijn, waarbij leuke en spannende opdrachten kunnen worden uitgevoerd.

Bezoek aan de vuursteenmijn (met gids en tegen betaling) is alleen mogelijk tussen 1 april en 1 oktober. Zie www.vuursteenmijn.nl

Voor jongeren tussen 10 en 14 jaar (groepen 6 - 8 van de basisschool en brugklassen van het voortgezet onderwijs).

Voor het gebruik van deze leskist moet € 25,-- voor maximaal 4 weken betaald worden.

LESBRIEVEN

Lesbrieven zijn in de onderwijswerkplaats per **onderwerp** gecodeerd en in ordners gebundeld. In deze lesbrieven kan men ideeën, lessuggesties, werkbladen en achtergrondinformatie vinden over allerlei onderwerpen.

Lesbrieven worden niet uitgeleend, maar kunt u wel kopiëren (€ 0,05 cent per A4 kopie)

Hieronder volgt een opsomming van de onderwerpen die u in de lesbrieven kunt vinden:

50 P	Milieu
50 S	Energie
52 B- 1	Lente
52 B- 2	Herfst
52 B- 3	Winter
52 C	Weer
56 A	Fossielen
57 A	Biologie algemeen + biotopen
57 C	Waterbiotoop, moeras, waterdieren en -planten
58 A	Planten, vruchten en zaden, bollen en knollen
58 D	Paddestoelen
58 E	Bomen en struiken
59 A en M	Dieren algemeen
59 B	Diergedrag en voortplanting
59 C	Kleine beestjes
59 K	Insecten / bijen
59 P	Reptielen / amfibieën
59 R	Vogels
59 T	Huisdieren
62 A	Drinkwater

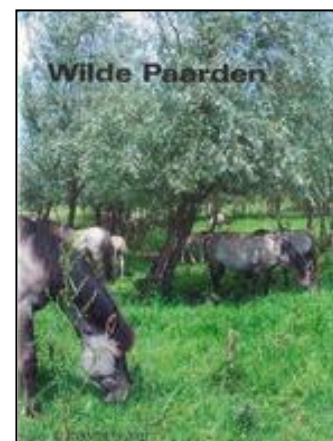
63 A	Cultuurgewassen
63 B	Tuinieren (o.a. schooltuintjes)
63 E	Kamerplanten
63 G-H	Voeding
63 S	Boerderij (dieren)
63 T	Kinderboerderij
93 A	Geschiedenis, prehistorie

PROGRAMMA'S OP CD-ROM

50 L-01	Geologie van Zuid-Limburg en omgeving
50 L-02	Onze Maas duurzaam
50 P-01	Glasmaker, mijn beroep.
57 A-01	Forestia: ontdek de geheimen van het magische bos
58 A-01	Heukels' interactieve flora van Nederland
58 A-02	De interactieve flora van Nederland en Vlaanderen
58 D-01	Paddestoelen in Nederland
58 D-02	Paddestoelen in Nederland
59 K-01	Wondere wereld van de honingbij
59 P-01	Poelen en amfibieën
59 R-01	Vogels van Europa
59 R-03	Vogelgeluiden
62 A-01	Water wetenswaardigheden
63 A-01	Tuin(d)ieren; dierenleven in de tuin

DVD's

37 B-42	Educatieve toepassingen omgevingseducatie
50 A-18	Natte en droge verbindingzones
50 A-17	De eeuwige ring. Vestingstad als cultureel erfgoed
50 A-19	De wenswijk
50 L-01	Natuurhistorisch maandblad, digitaal
50 P-03	Glas, eindeloos mooi. Lespakket
50 P-21	An inconvenient truth, a global warning
50 P-22	Earth, de reis van je leven
50 P-23	The Oil Crash
50 P-24	Afval is voedsel
59 C-18	Microcosmos
59 K-10	Libellen in Nederland
59 K-86	Dagvlinders in Nederland en Vlaanderen
59 R-05	Genieten van de huismus
59 S-20	Wilde paarden
59 S-21	Wilde paarden
59 S-22	Wilde paarden
59 S-23	Wilde Paarden
59 S-24	Nieuwe Wilde Runderen

POSTERS

50 A-06	Satellietfoto van Nederland	58 D-2	Vliegenzwam
50 A-4	De Duinen	58 D-3	Paddestoelen
50 L-1	Geuldal, Limburgs Landschap.	58 D-4	Inheemse paddestoel
50 L-3	Satellietfoto van Limburg	58 D-5	Vliegenzwammen
52 B-1	Leve de lente	58 D-6	Paddestoelen
52 B-2	Leve de lente	58 D-7	Plaatjeszwam
52 B-3	Leve de lente	58 E-1	Wilgenposter
52 B-4	Leve de lente	58 E-2	Wilgenposter
52 B-5	Herfst	58 E-3	Eikenposter
52 B-6	Vogels in de winter	58 E-5	Een boom vertelt zijn levensverhaal
52 C-1	Klimaatposter	58 E-6	Een boom vertelt zijn levensverhaal
52 C-2	Klimaatposter	58 E-7	Bomen om ons heen
55 A-1	De rusteloze aarde	58 E-8	Onze bossen
57 A-1	Ongeslachtelijke voortplanting	58 E-4	Eikenposter
57 A-2	Bloem - bevruchting	58 E-9	Onze bossen
57 B-1	In de weide	58 E-10	Behoud het bos
57 B-2	In het bos	58 E-12	Bomen in krantenletters
57 B-3	Aan de rivier	58 E-13	Wilgenposter en andere bomen
57 B-4	Op de heide	58 E-14	Wilgen
57 C-1	Vissen	58 E-15	Eiken
57 C-2	In sloot en plas	58 E-16	Een boom vertelt
57 C-3	Sloot en plas	58 E-17	Bomen om ons heen
57 C-4	Vissen	59 A-1	Serie: Jonge dieren en hun ouders
57 C-5	Zoetwatervissen	59 A-2	De kip en de bij
57 C-6	Sloot en plas	59 A-3	Het paard en de koe
58 A-2	De kers, de roosachtigen en de wortel	59 A-4	Het varken en de vogels
58 A-3	De grassen en planten zonder bloemen	59 A-5	Het paard en de koe op de boerderij
58 A-4	De plant en het kiemproces	59 A-6	Beschermde dieren
58 A-5	Aardappel, sleutelbloem en de lip-bloemigen	59 A-7	Beschermde dieren
58 A-6	De ranonkelachtigen en de kruisbloemigen	59 A-8	Beschermde dieren
58 A-7	Eik, de liliaceachtigen en composieten	59 A-9	De kat (skelet e.d.)
58 A-8	Indeling plantenrijk, paddestoelen	59 A-10	Insecteneters
58 A-9	Beschermde planten	59 A-11	Konijn (skelet e.d.)
58 A-10	Beschermde planten	59 B-1	Dieren aan de bosrand
58 B-1	Inheemse geneeskrachtige planten	59 K-1	Vlinders
58 B-2	Wilde planten voor bijen	59 K-3	Insecten op planten
58 B-3	Keukenkruiden	59 K-4	Dagvlinders
58 B-5	Het kleine Loo	59 K-5	Vlinderposter.Blauwtje
58 D-1	Paddestoelen		

59 K K-6	Vlinderposter Wandkaart Koolwitje	59 R-9	Nederlandse zangvogels
59K-7	Vlinderposter.Ontwikkeling Koninginnepage 2 exemplaren	59 R-10	Dagroofvogels en uilen
59K-8	Vlinderposter.groot	59 R-11	Bos- en weidevogels
59 P-1	Boomkikker, leven en laten leven	59 R-12	Vogels om ons heen
59 P-2	Ontwikkeling van de kikker	59 R-13	Uitheemse kooi- en volierevogels
59 P-3	Reptielen	59 S-1	Vleermuizen
59 P-4	Amfibieën	59 S-2	Vleermuizen
59 R-1	Vogels bij ons huis	63 C-1	Plagen die de plant belagen
59 R-2	Uilen	63 C-2	The Kitchen Garden
59 R-3	Uilen in Nederland	63 F-1	Bijentaal
59 R-4	De buizerd	63 H-1	De witte weg van de koele melk
59 R-5	Vogels	63 R-1	Schapen
59 R-6	Futen	93 A-1	Het ontstaan der mensheid
59 R-7	Woonomgeving en nestkastjes voor vogels	93 A-2	Prehistoric world
59 R-8	Vogels om ons heen	93 A-6	Hunebedbouwers

LESMATERIAAL (t.b.v. lessen, excursies, schoolkampen etc.)

81	Afvalknijpers (12)	10	Kaardemolen (1)
16	Aquarium 4 liter (?)	21	Kabouterpap (1)
27	Aquariumthermometer (2)	12	Kabouters: 3 sets (30)
103	Ascobloc (2)	107	Klemmen
82	Bijen (1 set van 13)	06	Kompas (4 sets van 5 + 4 reserve)
32	Bijenkast	51	Kookplaatje + snoer (2)
36	Bijenkorf	80	Kwadrant (7)
01	Binoculair (19)	106	Landschapslijnen à 10 m. (7)
07	Binoculair licht (2)	89	Lepels metaal (10)
83	Bloemenpers (7)	90	Lepels plastic
87	Boomdiktemeter (3)	08	Loepje rond (73)
58	Borden (21)	05	Loepje vierkant (2 groot / 4 klein) (6)
45	Dia-projector (1)	93	Maatbeker (3)
46	Dia-scherm (1)	85	Magneten (10)
68	Dieptemeter (1)	95	Meetlinten 1 m (8)
77	Diersporenkaart (20)	02	Microscoop (1)
102	EHBO-doesje (1)	61	Milieu-discussiespel (1)
71	Emmertjes (8)	33	Muizenvallen (10)
65	Energiemeettoestel (3)	18	Neuswijzer (13)
67	Foto-ontwikkelbakken (12)	04	Onderlegger (30)
11	Graanmolen (2)	70	Opdrachtkaartjes lente (1 set van 30)
09	Grondboor met goot (5)		
96	Grondzeef (1)		
59	Helderheidsmeter (1)		
39	Jamketel (1)		

52	Opdrachtkaartjes herfst (1 set van 20)	66	Zoekkaart ganzen en zwanen (10)
37	Paddestoelen (2 sets van 10)	88	Zoekkaart grassen enz. (17)
84	Papierpers (1)	15	Zoekkaart hommels (10)
17	Petrischaaltjes	50	Zoekkaart kleine beestjes(11)
35	Pincet metaal (30)	62	Zoekkaart koniksgedrag (4)
34	Pincet plastic (5)	47	Zoekkaart landbouwgewassen (4)
75	Pipetje (19)	79	Zoekkaart libellen (10)
110	Planten Top Tien (9)	100	Zoekkaart lieveheersbeestje (5)
30	Potloepje (35)	64	Zoekkaart muggen, vliegen enz (10)
23	Schepje (13)	91	Zoekkaart muizen (19)
69	Schepnet groot (27)	73	Zoekkaart muurplanten (44)
13	Schepnet klein (15)	101	Zoekkaart nachtdier (4 sets van 5)
60	Spiegeltjes (20)	113	Zoekkaart orchideeën
74	Sporenkwartet (1)	14	Zoekkaart paddestoelen (13)
43	Steelpannetje (3)	56	Zoekkaart planten (2)
28	Thermometer (3)	29	Zoekkaart roofvogels (9)
104	Trechters (14)	41	Zoekkaart roofvogels en uilen (1 ex.)
19	Vergrootglas (8)	20	Zoekkaart rupsen (8)
03	Verrekijker (7)	48	Zoekkaart stenen (18)
76	Vertelplaten "Speurneus" (14)	78	Zoekkaart vlinders (19)
114	Veiligheidsbril (5)	94	Zoekkaart vogels (5)
86	Vleermuisdetector (1)	38	Zoekkaart vogels kijken (4)
72	Vlinderbak (3)	54	Zoekkaart waterdieren (43)
92	Vragenwijzer (1)	57	Zoekkaart waterplanten (17)
113	Waterkoker (1)	42	Zoekkaart watervogels (5)
108	Weegschaaltje (1)	115	Zoekkaart wilde planten
22	Werktafel (6)	25	Zuigpotje (29)
49	Wespennest (1)	116	Springzaad, ideeënmap
40	Wilde-planten-kwartet (3)	117	Zoekkaart fossielen (10)
31	Zoekkaarten bermplanten (10)	118	Zoekkaart Waterdieren te herkennen
53	Zoekkaart bodemdieren (23)	119	Insecten
99	Zoekkaart bomen/bladeren (4)	120	Insecten en spinnenwaaier
55	Zoekkaart bomen/knoppen (19)	121	Bosdierenwaaier
98	Zoekkaart bomen/vruchten (4)	122	Kleine waterdierenwaaier
97	Zoekkaart braakballen (16)	123	Aquatest set
24	Zoekkaart dierenhotel (1)	124	Zuurstoffest Tetratest
44	Zoekkaart diersporen (20)	125	Tetratest 6 in 1 4 x
111	Zoekkaart fruitbomen (2)	126	Voelthermomether 3x
63	Zoekkaart gallen (5)		

Vraag het
de boom
zelf maar

58E-3

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Kriebel,
krabbel,
kruip

59C-1

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Milieuzorg

50P-3

Werken
met Wol

58A-2

Heksen-
diploma A

58B-1

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Papier
scheppen

50P-5

Loepen &
Lenzen

27D 1

Afval de
wereld
rond

50P-4

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

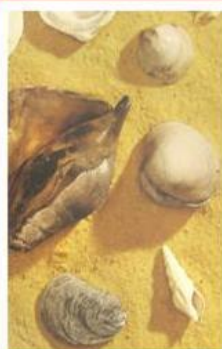

Energie

50S-1

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Bodem van
Zuid Limburg

50L-1

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

59R-2

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl

Veldwerk

50L-2

Stationsring 138
6217 AH Massarente
Tel: 043 - 3219841
Fax: 043 - 3251707
E-mail: info@cnme.nl
Website: www.cnme.nl